

избѣга въ Цариградъ (пролѣтъта 1324 г.). Той постъпилъ на византийска служба, а по-късно го намираме началникъ на конницата въ Македония. Следъ това царь Михаилъ опустошилъ цѣла Тракия до развалинитѣ на древния Траянополъ близо до устието на Марица. Когато въ Цариградъ най-после се решили да обявятъ война на българитѣ, пристигнали по това време въ императорския дворъ двама българи — Гръдъ и Панчо¹⁴, които заявили отъ името на своя царь, че той изгонилъ Ана, дъщерята на Милутина, и че се оженилъ за вдовицата на Светослава — дъщеря на Андроникъ млади. Предложениятъ чрезъ пратеницитѣ миръ билъ радостно приетъ. Но поради отстранението на Ана отношенията между сръбския и българския дворъ станали много натегнати; сръбитѣ имали право да се сърдятъ още и поради това, че бащата на Ана — Милутинъ — защищавалъ Михаила, когато последниятъ билъ още бдински владѣтель. Впрочемъ този споръ, който би могълъ да стане твърде опасенъ за сръбитѣ поради вътрешнитѣ имъ разпри, билъ уреденъ поне временно благодарение посрѣдничеството на сръбския епископъ и лѣтописецъ Данаилъ¹⁵.

Още въ 1321 г. бѣ се почнала гражданска война между Андроника млади и неговия дѣдо Андроникъ стари, борба, която нанесла смъртенъ ударъ на Византийската империя и проправила пътя на турцитѣ. Въ 1327 г. тя избухва съ още по-голяма сила. За южнитѣ славяни тази семейна разпра била твърде изгодна. Българскиятъ царь помагалъ на по-младия императоръ, а сръбскиятъ — на по-стария, защото и единиятъ и другиятъ се надѣвали да получатъ като награда за помощта си византийски крепости и области. Въ Черноменъ при Одринъ царь Михаилъ сключилъ съ Андроника млади изгоденъ настѣпателенъ и отбранителенъ съюзъ, насоченъ между другото и противъ сръбитѣ.

Въ западната частъ на империята Андроникъ млади водѣлъ борбата съ голѣмъ успѣхъ. Тамъ той успѣлъ да покори Солунъ, цѣла Южна Македония, Тесалия и даже Епиръ и албанцитѣ. Посрѣдъ тѣзи победи поразило го презъ априлъ 1327 г. известието, че царь Михаилъ предложилъ съюзъ на неговия дѣдо и че последниятъ билъ вече готовъ да се примири. И наистина доскорошнитѣ противници тайно вече се били споразумѣли върху съюзния договоръ. Царь Михаилъ се спрѣлъ съ българскитѣ си и татарски полкове при Диамполъ (Ямболъ) и изпратилъ своя полководецъ русина Иванъ съ 3,000 конника въ слабо защитения и гладуващъ Цариградъ. Младиятъ императоръ се досетилъ, че българитѣ кроятъ тука нѣкакво смѣло и коварно дѣло и прѣснатитѣ слухове още повече затвърдили подозренията му. Незабавно той напусналъ Запада и забързалъ съ войскитѣ си къмъ брѣговетѣ на Понта. Не може да има съмнение, че Михаиловиятъ полководецъ получилъ заповѣдъ да превземе Цариградъ, — нѣщо, което при тогавашнитѣ обстоятелства, сигурно, не е било трудно. Понеже не се довѣрявалъ на гърцитѣ, императорътъ искалъ да предостави дворцовата охрана на български войски; следъ това вече Иванъ лесно би могълъ да завземе града, а Михаилъ, като дойде съ форсиранъ маршъ отъвън, би завършилъ останалото. Изглеждало, че на смѣлия Шишмановичъ било предопредѣлено да завърши онова, къмъ което напраздно сж се стремѣли Симеонъ и Асенъ II. Ядосанъ отъ гибелта, която заплашвала държавата, младиятъ императоръ изпратилъ тайно пратеникъ при дѣдо си и го молѣлъ да не пуска голѣмъ брой въоръжени българи въ дворцитѣ, да вземе предпазителни мѣрки на трапезата и да се заобиколи само съ гръцки тѣлохранители. Старецътъ отговорилъ, наистина, на внука си да не се грижи